

Beste Partijgenoten,

Heel hartelijk welkom op het twintigste partijcongres van de Partij voor de Dieren.

12 jaar na onze oprichting en 8 jaar nadat we in de Tweede Kamer gekozen werden, zijn we nog steeds niet uitgepraat met elkaar. Integendeel, we zijn een factor van betekenis geworden in de Nederlandse politiek en voor elkaar. Da's bijzonder en dat vieren we elk partijcongres opnieuw! Samen hebben we laten zien dat een nieuwe politieke beweging niet geregeerd hoeft te worden door de waan van de dag. En dat vasthouden aan je idealen, de moeite meer dan loont.

Wie had dat kunnen denken, toen we in 2002 besloten niet de korte termijnbelangen van de mens centraal te stellen, maar de belangen van de dieren in brede zin, als uitgangspunt te kiezen. En daarmee de belangen van natuur en milieu.

Niet voortdurend aan jezelf denken. Dát maakt het leven een stuk aangenamer. Niet alleen voor de mensen van nu, maar ook voor komende generaties.

Een groeiende groep mensen ontdekt dat achter de smalle voordeur die we als partij hebben - in de vorm van onze zeer uitgesproken naam, de partij voor de dieren - een breed gedachtengoed schuilt. En als mensen verder lezen dan de naam van onze partij lang is, zien we dat ook steeds meer mensen zich aangetrokken voelen tot onze partij.

We hebben een geweldige uitslag geboekt bij de gemeenteraadsverkiezingen dit jaar. Het aantal zetels hebben we weten te verdubbelen!! Heel veel dank daarvoor. U heeft geweldig werk verzet om heel veel kiezers te bereiken en te overtuigen!

En bij de Europese verkiezingen hebben we dat nog eens dunnetjes overgedaan.

In het Europees parlement zijn inmiddels twee partijen voor de dieren vertegenwoordigd, de onze en de Duitse Tierschutzpartei.

Ik ben er erg trots op dat we met onze idealen een alternatief kunnen bieden aan steeds meer kiezers die zich niet meer vertegenwoordigd voelen door de traditionele politieke partijen.

Want, wat moesten we nou met het zogenaamde opbeurende nieuws van het Kabinet op Prinsjesdag? Dat het, ondanks dat de wereld in brand staat, het in Nederland nog relatief goed gaat. Juist in dat relatieve schuilt het gevaar. Zeker, ons land ligt gunstig in de delta van het Europese achterland. We hebben aardgas, we hadden kolen, we hebben in het verleden wat reserves opgebouwd met activiteiten overzee, en we hebben een goed opgeleide beroepsbevolking. We zijn

spaarzaam en hardwerkend. Wie doet ons wat, zou je zeggen. We zijn de slager en de melkboer van de wereld, en we scharrelen zelf ons kostje wel bij elkaar.

Kijk om je heen: Albert Heijn heeft z'n hamsterweken afgesloten en maakt zich op voor overvloedige feestdagen. Lidl had z'n XXL weken, PLUS stuntte met Euroknallers en Dirk hamstert met **XXL** Euroknallers. De schappen in de supermarkt puilen uit! Het kan niet op, zo lijkt het.

Dat we het nog relatief goed hebben, is te danken aan de reserves die we hebben opgebouwd of ons hebben toegeëigend uit de beperkte voorraad die de aarde nog biedt. Een auto rijdt net zo comfortabel als de tank vól is als wanneer we op reserve rijden, met één belangrijk verschil: wie rijdt op reserve, heeft nog maar weinig comfortabele kilometers te maken.

We rijden op reserve en zijn, volgens de wetenschap de laatste generatie die nog iets aan de opwarming van de aarde kan doen. De eerste asielstatus is verleend aan een familie klimaatvluchtelingen, omdat hun land, het eiland Tuvalu, langzaam onderloopt.

Voor de bevolking van de Malediven geldt dat de eilanden onder water dreigt te verdwijnen. De 350.000 bewoners zullen een nieuwe woonplaats moeten vinden in India of Sri Lanka. Landen die daar niet op zitten te wachten.

Met het steeds sneller smelten van de gletsjers loopt de watervoorziening voor 1 miljard mensen in gevaar.

Toen we onze partij 12 jaar geleden oprichtten, speelden deze problemen nog nauwelijks. Inmiddels stapelen de wereldproblemen zich op. Sommigen zitten nog in de ontkenningfase. De VVD-fractie denkt dat de opwarming van de aarde niet zo'n vaart zal lopen. Dat de voorspelde stromen van klimaatvluchtelingen wel door staatssecretaris Fred Teeven zullen worden tegengehouden, als die zich een beetje breed maakt. Onze handelsgeest zal ons vast wel weer uit het dal kunnen helpen. Wie dan leeft, wie dan zorgt. De toekomst is nu, stelt het Planbureau voor de Leefomgeving. En de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid onderstreepte dat nog eens met een ronkend rapport dat veel weg had van ons verkiezingsprogramma.

Veel politici gaan vooral op de rem staan als de overgang naar een duurzamere samenleving pijn doet. Transitiepijn is ongemakkelijk voor politici. Omdat zij bang zijn als brenger van het slechte nieuws te worden afgestraft door de kiezer. Ze beloven liever gouden bergen en dat het weer net zo wordt als voor de economische crisis. Er wordt gedaan alsof wij nog steeds in het land van de

onbegrensde mogelijkheden wonen. Regeren is niet langer vooruitzien. Regeren is vooruitschuiven geworden en afschuiven van verantwoordelijkheden.

Gistermiddag vertelde trendwatcher Richard Lamb vol enthousiasme op radio 1, dat een groeiende groep mensen zich wil richten op meer welzijn in plaats van welvaart, omdat ze merken dat ze niet zoveel gelukkiger zijn geworden van de hogere welvaart door economische groei. Dat mensen snakken naar balans en zekerheid in plaats van risico, schuld en de jacht naar meer geld. Lamb zei dat het voor een grote groep mensen nog moeilijk voor te stellen is, welvaart zonder groei, maar dat we daar wel naar toe zullen gaan.

Ik ben er van overtuigd de duurzame verandering vooral ook van onderop zal komen. Het is niet voor niets dat mensen steeds minder vlees en vis eten. En dat stadslandbouw en energieopwekking samen met buurtbewoners steeds populairder worden.

Toen ik de heer Lamb zo hoorde spreken op de radio, dacht ik “check, hij is er ook zelf van overtuigd! Weer een potentiële lijstduwer...! Bellen!”

Partijgenoten, onze groeiverslaving, onze schuldverslaving zit zo diep dat de meeste partijen zich geen wereld zonder groei en schuld meer kunnen voorstellen. Zij proberen die verslaving nog een beetje te bedekken door te komen met begrippen als groene groei en duurzame transitie, maar ze lijken niet te willen toegeven dat voor een wereld die consumeert zoals wij dat doen vier aardbollen nodig zijn. Oneindige economische groei op een eindige planeet is simpelweg onmogelijk.

We hebben in ons land heel veel mensen die kunnen werken, maar belasten de arbeid zo zwaar dat arbeid erg duur geworden is. Terwijl de grondstoffen, die notabene schaars zijn, ongelooflijk goedkoop zijn. Volstrekt onlogisch. Het kabinet zegt de belasting op arbeid te willen verlagen, maar heeft tot nu toe duidelijk geen idee hoe.

Afgelopen donderdag was ik op de bijeenkomst bij de Sociaal Economische Raad waar het revolutionaire plan Ex'tax van de recent overleden ondernemer en visionair Eckart Wintzen werd gepresenteerd. Zijn plan houdt in om belasting op arbeid te vervangen door belasting op schaarse grondstoffen. Er is de afgelopen maanden berekend wat het zou betekenen als we de 33 miljard euro aan belastingen op arbeid zouden omvormen naar grondstoffenbelasting. Bij grondstoffenbelasting moet u denken aan CO2-belasting, de afschaffing van milieuvriendelijke subsidies, hogere BTW op onduurzame producten, belasting op stikstofuitstoot door het verkeer. De studie had dit keer nog

niet de mogelijke belasting op stikstofuitstof door de veehouderij meegenomen. Gebeurt vast de volgende keer....

De uitkomsten waren spectaculair. Het zal tenminste 650.000 banen opleveren, een besparing op de sociale zekerheid opleveren tot 4,7 miljard euro en 7,7 miljard euro aan inkomsten genereren voor een banenplan, innovatie, waterkwaliteit, luchtkwaliteitsverbetering, biologische landbouw noem maar op.

Het mooie is dat het plan ex'tax ook rekening houdt met een extra toelage voor mensen die niet, of niet meer werken, zodat zij gecompenseerd worden voor het duurder worden van producten door de stijgende btw. Werknemers worden daarvoor gecompenseerd door de lagere loonbelasting uiteraard.

Vervuilers laten betalen voor wat ze aanrichten, werkt!

Er is een nieuw perspectief voorhanden en het is een schande dat het kabinet inzet op business als usual. Einstein zei al dat je een probleem niet kunt oplossen vanuit hetzelfde soort denken dat tot het probleem heeft geleid.

Partijgenoten, we leven in een tijd met vele oorlogen, racisme en intolerantie: hoe kun je in zo'n turbulente wereld pleiten voor dierenrechten?

Op 6 september hebben we een lezing in de Oude Zaal van de Tweede Kamer georganiseerd met de Australische Ex-Citibank president en filantroop Philip Wollen. Ook hem werd deze vraag gesteld. Hij zei toen, en ik citeer: "Vrede is niet alleen de afwezigheid van oorlog, het is ook de aanwezigheid van rechtvaardigheid. En rechtvaardigheid moet blind zijn voor ras, huidskleur, religie en soort."

Stelselmatig worden ego's centraal gesteld boven de ecologie. En door van geld een doel in zichzelf te maken, is het niet verwonderlijk dat dieren de afgelopen decennia geofferd zijn aan dit menscentraal denken. En nauwelijks aan bod komen.

Opnieuw ook niet in het huidige kabinetsbeleid: nu eerst even de mensenproblemen oplossen, dan komen de dieren daarna wel weer. Zo is het altijd geweest.

Maar steeds meer mensen ontdekken dat een samenleving waarin mededogen en duurzaamheid vooropstaan, begint met een respectvolle omgang met wezens die niet tot je eigen soort behoren. Het kabinet wijdde in het regeerakkoord enkele mooie woorden aan het welzijn van dieren.

Wilde dieren zouden niet langer toegestaan worden in circussen. We wachten nog steeds op het wetsvoorstel.

Zowel de VVD als de PvdA hebben beloofd dat het voor de lol doden van dieren zou worden afgeschaft. Het tegendeel blijkt uit het voorgenomen kabinetsbeleid. Inmiddels zijn we zo ver dat zwijnen die door de brandweer uit de vaart gered worden door een zogenaamde jachtopziener ter plekke doodgeschoten worden.

Partijgenoten, het kabinet organiseert handelsmissies met onze koning en koningin naar Japan, China, Indonesië, Brazilië, Vietnam en Ivoorkust. We maken mensen in opkomende economieën wijs dat Nederlands kalfsvlees en Nederlandse melk onze hoop voor hun toekomst zijn. Het kabinet wil dolgraag een vrijhandelsakkoord met Japan, maar tegelijk een voorwaarde opnemen dat Japan moet stoppen met de gruwelijke walvisjacht en de afslachting van de dolfijnen in Taiji is teveel gevraagd. Het vrijhandelsakkoord met de Verenigde Staten, TTIP, zal de nekslag zijn voor de Nederlandse boeren, zorgen voor import van de chloorkip, hormoonvlees en daarnaast genetisch gemanipuleerde producten mogelijk maken.

Dagelijks ervaren mensen op het platteland hier in Nederland de gevolgen van dit megalomane exportdenken van dit kabinet. Ze kijken 's morgens uit het raam en maken zich er zorgen over of zij er volgend jaar de koeien nog wel zien rondlopen. Zij maken zich zorgen of zij de volgende keer de horizon niet vervuild zien met varkens- en kippenfabrieken. Kleine gezinsbedrijven worden kapotgeconcurrereerd door de oprukkende schaalvergroting.

En als dan in het oog van de storm, vogelpest opduikt, blijkt dat we niets, maar dan ook niets geleerd hebben van de vogelpestcrisis van 2003 toen 30 miljoen kippen gedood werden.

Ook nu weer worden kippen “geruimd” via vergassing met CO₂, de meest akelige dood die voorstelbaar is. We horen vertegenwoordigers van de bio-industrie op de radio zeggen dat het de schuld van de trekvogels is. De vraag die echter gesteld moet worden, is hoe het kan dat massale aandoeningen en sterftes in de natuur onder vogels uitblijven en de kippen in de bio-industrie massaal het loodje leggen als er een vogelgriep uitbreekt.

Kennelijk is onze bio-industrie een gespreid bedje voor een virus dat daar zeer op gedijt. Als het zelfs in gesloten stallen uitbreekt, ligt het niet voor de hand om de trekvogels de schuld van geven, en toch is dat de pavlovreactie van de agrarische sector, nagepapegaaid door een groot deel van de pers en de politiek.

Met veel andere dierenwelzijnsonderwerpen doet ze exact dat waarmee haar voorgangers de fout ingingen: afschuiven, doorschuiven en greenwashing. Dit jaar hebben wij een meerderheid weten te krijgen voor een verbod op het levend aan slachthaken hangen van kippen en kalkoenen. De staatssecretaris weigert de motie uit te voeren en wijst naar Brussel: daar moet het geregeld worden want het kan toch niet zo zijn dat de Nederlandse kippenslachters een nadelige concurrentiepositie krijgen door strengere regels.

Partijgenoten, veel hondenrassen zijn letterlijk ziek gefokt. U heeft dat deze week weer uitgebreid op TV kunnen zien. De Engelse bulldog is bewust gefokt op een platte snuit en kan hierdoor nauwelijks ademen. Deze week heeft u kunnen lezen dat de rashondenfokkers met een keurmerk komen: "fairfok". Dat verkoopt lekker. Experts en dierenbeschermingsorganisaties hebben er geen goed woord voor over. Het doorfokken op uiterlijke kenmerken gaat ook onder dit keurmerk gewoon door. Maar de staatssecretaris is blij, ze hoeft nu zelf geen verantwoordelijkheid te nemen.

Maar er is gelukkig sprake van een sterk groeiend verzet tegen het korte termijn denken, waarbij met name de economische belangen van de westerse mens centraal staan. Ten koste van de dieren, de natuur en het milieu.

Terwijl de VVD en de PVV beleid maken dat ervoor zorgt dat er steeds meer klimaatvluchtelingen een veilig heenkomen moeten zoeken in Noord- Europa, gaan wij stug door met onze groene revolutie.

Voor het eerst stond onze hele fractie in de top 20 van de Duurzame 100 van TROUW, en dat heeft veel te maken met het feit dat onze activiteiten gezien worden.

En eigenlijk moet ik zeggen dat wij namens jullie in die groene top 100 staan!

Onze acties om de natuur vrij te kopen, uit de door de overheid georganiseerde uitverkoop. Onze acties tegen gifgebruik in de bollenteelt, in de akkerbouw en in tuinen...Het zijn voorbeelden van successen die heel erg bij onze partij horen en die mogelijk worden gemaakt door onze zeer actieve achterban, u dus!

Ik weet zeker dat die inspanningen beloond gaan worden met een prachtige verkiezingsuitslag op 18 maart voor de provincies, en de waterschappen en de daaropvolgende Eerste kamerverkiezingen. We kunnen we geweldige drieslag maken, wanneer we daar samen opnieuw de schouders onder zetten.

Ik heb er heel veel zin in. Laten we van dit congres de aanloop maken naar de volgende grote doorbraak!

Dank u wel. Ik wens u een mooi en inspirerend congres!

Congresspeech Marianne Thieme, 30 november 2014